

13. 12. 2010

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vada řízení u krajského (správního) soudu - nemožnost účasti na jednání

Před časem jsem se setkal se zajímavým dotazem, zda může být jako relevantní vada řízení uznáno, že občan nemohl být přítomen na jednání soudu, jelikož v tentýž čas byl předveden revizorem městské hromadné dopravy na policii, jelikož neuhradil pokutu v MHD. Lidský život je pestrý, obdobnou situaci před časem řešil i Nejvyšší správní soud.[1]

Důvodem nedostavení se stěžovatele na soudní jednání zde byla skutečnost, že byl předveden revizorem městské hromadné dopravy na policii, jelikož neuhradil pokutu (za jízdu bez platné jízdenky) a to z důvodu, že neměl dostatečný obnos finančních prostředků a dále z důvodu ověření trvalého pobytu. Přestože stěžovatel předložil policii pozvánku k nařízenému soudnímu jednání, propuštění nebylo okamžité a stěžovatel se nemohl dostavit k tomuto jednání včas. Současně s ohledem na dočasné omezení osobní svobody bylo stěžovateli znemožněno informovat soud o důvodech své nepřítomnosti a požádat o odročení jednání. Neprodleně po odpadnutí překážky tak stěžovatel učinil, bylo mu však sděleno, že ve věci již bylo meritorně rozhodnuto.

Kasační stěžovatel mj. uváděl, že podle článku 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod má každý právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Jednání v nepřítomnosti účastníka bez jeho souhlasu je krajní sankcí za svévolnou nebo vážnými důvody nepodloženou neúčast na jednání. V daném případě však zcela objektivní a pro stěžovatele nepřekonatelná překážka mu zabránila k jednání včas se dostavit. Stěžovatel tak byl nedobrovolně připraven o své základní právo být přítomen pro jednání své věci. Stěžovatel dále tvrdil, že bylo zřejmé, že za odpovídajících okolností by popsaná situace byla dostatečným důvodem pro odročení jednání ve smyslu § 50 s. ř. s. Z uvedeného důvodu měl stěžovatel za to, že řízení trpí vadou, která mohla způsobit nezákonné rozhodnutí.

NSS autoritativně rozhodl:

Po zhodnocení výše uvedených skutečností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě není zatížen žádnou z tvrzených procesních vad. Jak vyplývá z výše uvedeného, byl stěžovatel předvolán k jednání soudu (vzorem č. 014 o. s. ř.) a byl také předem seznámen s tím, že pokud se v určenou dobu k soudu nedostaví, nebrání jeho nepřítomnost rozhodnutí ve věci. Soud tedy respektoval ústavní právo stěžovatele zakotvené v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a poskytl mu i příslušné poučení. Jestliže se stěžovatel v určený čas na jednání soudu **nedostavil**, neměl krajský soud v okamžiku svého rozhodnutí žádný důvod, který by mu bránil vyhlásit rozsudek ve věci. Zajisté ani stěžovatel nepředpokládá, že je soud nadán schopnostmi, jejichž prostřednictvím dokáže při zahájení jednání určit příčinu nepřítomnosti účastníka, a že by tudíž měl za relevanci důvodů jeho nepřítomnosti nést nějakou odpovědnost. Nejvyšší správní soud k tomu navíc dodal, že důvod stěžovatelovy nepřítomnosti na jednání rozhodně nelze považovat za objektivní. Je zajisté jen na vůli stěžovatele, pokud cestoval bez platné jízdenky, odmítl zaplatit pokutu a byl poté zadržen policií. **Takovéto chování stěžovatele jde pouze k jeho**

tíži, nikoli k tíži soudu, který si všechny své procesní povinnosti splnil. Důvod kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. - (nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé) , **tak není dán**.

Autor tohoto textu se ztotožňuje s názorem NSS, že takovéto výše popsané deliktní chování občana (resp. stěžovatele) jde opravdu k jeho tíži, a nemůže tedy být negativně přičítáno na vrub soudu. Dodejme, že problematika „práv revizorů v MHD“ se stala mediálně zajímavou díky hojně citovanému rozsudku NSS - 1 As 34/2010 - 73, ale to je již námět zase na jiný článek[2].

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.

Právnická fakulta Masarykovy univerzity Brno

---

[1] Blíže Jud. NSS : 3 Ads 118/2009 - 66

[2] Nejvyšší správní soud zde řešil právní dopady konfliktu mezi cestujícím a revizorem v plzeňském trolejbusu. Cestující bez platné jízdenky se v průběhu přepravní kontroly pokusil utéci z trolejbusu, byl revizorem zadržen, což následně vyústilo v potyčku mezi oběma muži. Revizor byl následně postížen za přestupek proti občanskému soužití. NSS však judikoval, že zde nelze paušálně vyloučit nutnou obranu majetkových práv dopravce , tedy právo revizora zadržet cestujícího, který se pokouší utéct, tedy pokouší se porušit sekundární povinnost podle § 37 odst. 5 písm. d) zákona o drahách a uniknout tak následkům jízdy bez platné jízdenky. Právě pokus o únik cestujícího z místa, kde jej revizor vyzval k vyčkání na příchod osoby oprávněné zjistit totožnost cestujícího, je útokem na majetková práva provozovatele, tedy na zájem chráněný zákonem.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulační požadavky a praktické](#)

aspekty

- Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě
- Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?
- Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu
- Letiště a letecké stavby
- Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu
- Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti
- Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby